

Megjelenik ez a lap hetenkint kétszer, kedden és pénteken.
 Ára:
 Egész évre . . . 6 ft. — kr.
 Félévre 3 ft. — kr.
 Negyedévre . . . 1 ft. 50 kr.
 A szerkesztő irodája:
 Klastromutca 564 szám.
 Lakása: Bolgárszeg 1425 sz.

NEMERE.

Politikai, közgazdászati és társadalmi lap.

Hirdetési díj:
 4 hasábos garmond sorért, vagy annak helyéért 4 kr. (1—10 sornyi hirdetés ára mindig 40 kr.) — Bélyegdíj minden igtatáskor 30 kr. — Nagyobb hirdetéseknek alkalmat szerinti. — Hirdetések fölvetnek a szerkesztőségénél.

Előfizetési felhívás

„NEMERE”

ezimű politikai, közgazdászati és társadalmi lap III. — 1873. évfolyamára.

Előfizetési árak:

Február—december 5 ft. 50 kr.
 Február—szeptember 4 „ — „
 Február—juni . . . 2 „ 50 „
 Február—márczius . 1 „ — „

A „Nemere” egész tiszta jövedelme a „székely nemzeti történet” megírása jutalomdíjára van szánva.

A „Nemere” szerkesztősége.

A székely székek főkirálybírái és a székely történeti pályadíjügy.

A lapszerkesztőségekkel egyenlő fontosságának, s hivatali tekintéllyel bíró állásuknál fogva első sorban illetékeseknek tartom az öt székely széki igen tisztelt főkirálybírókat arra, hogy a székely nemzet története megírását, a nemzeti pályadíj-alap összegyűjtésében való kiváló részvét által előmozdítsák.

Indokolják ezt az ő helyzetök s irodalmi és politikai erkölcsi fontos tekintetek.

A főkirálybírák székelyföldön a nép első tisztviselői, barátai, atyjai, nem urai és parancsolói; mintegy az őskor családi és patriarehalis intézményének ránk maradt tisztos emléke a főkirálybírótság, mely a kegyelet és bizalom lánczával fűzi össze a népet az ő fejével s e szép czimben a királyság eszméje a kegyelmeséget, a bíróság az igazságos kormányzást fejezi ki s követeli.

A királybírákat a nép kebeléből választotta ki a kormány bizalma, mint tősgyökeres székelyeket, az illető székekben főbirtokosokat, mint a nép jobbjai közül alakult párttal és népszerűséggel bíró férfiakat; ők azon főtisztek helyein ülnek, kiket egy évezreden át maga a szabad és vitéz székely nép szabad s önkéntes

szózatával választott és tett fejevé, hogy sorsát a közboldogságra irányzott munkásság által a törvények szerint intézzék.

Egy szintén székely vérből való tisztviselői kar környezi őket, a melyet a közbizalom a jobbakból választott ki, az állam mindeniknek kötelességével s rangállásával arányos fizetést ad, mihez a székely nép is adójával járul, kényelmes polgári állást biztosít számukra s őket a törvényhatóságok körében levő legnagyobb tisztességben és kitüntetésben részesíti.

Mindkettő oldala mellett állnak a székek bizottmányai — az összes népből vagyon, értelmiség, társadalmi állás és hazafiai erények által kitünő férfiak erős sora.

Ez a székely tisztikar polgári helyzetének körvonala.

A székek e nagy erkölcsi és anyagi erővel bíró testületeitől jogosan várhatja a nép, megköveteli a nemzeti irodalom nagy és szent érdeke, hogy az indítványozott s már eddig is egy imposáns számú értelmiség által áldozó hozzájárulással pártolt eszmét, a székely nemzeti pályadíj-ügyet, mint a székely történet megírása alapfeltételét bizottmányi gyűléseikben és a tisztségeken erős karral s buzgó szívvél pártolás alá vegyék.

A székbeli tisztek mint kormányzási közegek s a végrehajtó hatalom törvényes szervei, inkább csak mint rendelkezők, mint a gyakran súlyos polgári kötelességek teljesítői jelennek meg s munkálkodnak a nép előtt: adó, rovat, örökösödési és bélyegilleték fizetés, sorozás, fuvar, utcsináltatás, s e felett három évenként az országos képviselők, esetleg egy-két megürült hivatali állomásra új tisztviselők választása — ezek a tisztviselők főfunkciói, ez azon ismeretes, egyhangú és ritkán kedvelt cselekvési kör, melyben a nép tisztviselőit rendszeren forogni és munkálkodni látja. Kétségkívül jó hatása lesz, bizalmat gerjeszt, a hivatali szokott szigor hatását feledtetni az, ha most azt fogja látni, hogy a székely nemzet története megírására pályadíj gyűjtésében fáradoznak s mint kedvező helyzetben levők és jobb sorsuak az áldozatban buzdító példával járnak elől. Ez a nép tisztviselőiben helyezett bizalmának erkölcsi kamata lenne, jóért jóval-fizetés, a nép és tisztviselő között egy lelki frigykötés, zálog a jövő kulturai reményeire nézve, s a főcélznak hathatós előmozdítása!

Az irodalmi tekinteteket utóbbi nyiltelemben s az indítvány-cikkben kifejtettem, itt még csak a politikai-erkölcsi szempontokról egy-két szót.

A székelyek mind nagyobb mérvű kivándorlása oly történelmi momentum, mely méltó aggodalmat költ a jobban alkotott szívekben. Evészszel fenyegető symptoma most harmadszor jelenik meg nagy mérvben a székely nemzet élettörténetében: először történt I. Mátyás király korában Huss J. tanai következtében, másodsor a Stadion-Bach-kormány magyarirtó abszolút kormányrendszere alatt és — és most alkotmányunk visszaállítása, a nemzeti kormányzás korszakában harmadszor. Ránk, kevés számú és sok ellenségu magyarokra nézve pusztulás és veszély e kivándorlás már magában is; de a mi a Czenk alatt és Duna mellett történik hajadonainkkal, ifjainkkal, az szégyen ránk, meggyalázó az emberiségre nézve! Oly jelenség ez, mit komolyan lelkünkre kell vennünk, legelőször nekünk székelyeknek, kiknek fájni kell vérünk romlása, fajunk apadása, de azután mindjárt a kormánynak, mely felelős a historia és jövőkor előtt azért, ha tán ő is járul olyanoknak elmulasztása által, a mit megtehetne s megtennie kellene, e kivándorlási titkos és nyílt okokhoz.

A kivándorlás okainak, mérvének, következményeinek kitudására és megállapítására egyes bizottmányi vagy főtiszti jelentés és hírlapi cikk nem elég, a bajnak forrásaival és gyógyszerével referensi votumok meg nem ismertetnek — ide pragmatikus, írott történet kell. Ez a székely történet megírására az egyik mélyebb politikai-erkölcsi indok.

Van egy más tény is, a székelyföldi választók többségének ellenzéki szelleme, a minek okát ellenzéki ámitásban, vesztegetésben, a pártfőnökök személyeiben stb. keresik. Befolyással lehetnek az eredményre ezek is, de én úgy hiszem, hogy e nagy dolognál ily kicsinyes személyi tekintetek és Judáspénz nem döntök. Sokkal elágazottabb, mélyebben gyökerező okai vannak ennek s forráshoz nem visz el pártzenvedély és pártfelfogás, hanem csak tárgyilagos nyugodt elmélkedés, a székely társadalmi viszonyok és hajdani politikai intézmények tanulmányozása és a székely nép természeté és geniusa ismerése.

A székelyeknek földje, éghajlata, életmódja és erkölcsi, birtoklasi és gazdasági rendszere, osztályi és örökösödési törvényei olyanok, a mimőkre a magyar királyságban sehol nem találunk. E sajátságos állapothoz volt alkalmazva hajdan közigazgatása, törvénykezése, állami köztelher viselése, szóval egész polgári élete. A törvényhozás és minden idők alkotmányos kormányai megengedtek e népek annyit a mennyit az ő önfentartási érdeke és sajátságos állami helyzetök szükség-

TÁRCSA.

A természettudomány mint a közlekedés előmozdítója.

Képek és vázlatok az életből.

Deák Gerőtől.

(Folytatás.)

A hajó legfontosabb részeinek egyike a hajógerincz, melyet egy hatalmas gerenda szokott képezni s melyen az egész alkotmány nyugszik. Ennek vastagsága a hajó nagysága szerint 7—8 hüvelyktől 6—7 lábnyi szokott lenni. Igen lényeges munka minden hajóépítésnél a már kész hajónak kimoházása, mely abban áll, hogy a deszkák és gerendák közötti bármily csekély nyílást régi s száraz mohával a leg gondosabban kitömnek s ezáltal a víz behatolását megakadályozzák.

A hajó alkatrészei közül büszkén és merészen emelkednek ki a hatalmas árboczfák, lobogó vitorlákkal megrakva. A phónicziak idejében minden hajónak — miként láttuk — csak egy árbocza volt, s azon egy rúd volt ferdén megszilárdítva, melyen háromszögű vitorla függött. A kormányos, ki egy igen tökélytelen lapáttal igazgatta a hajót, egyszersmind a vitorla irányát is meghatározta egy kötél segítségével. Ma már óriási és nyilegyenes növéssű fikat használnak árboczok gyanánt, ezekhez pedig 2—3 árboczu hadi vagy kereskedőhajóknál ugynevezett pótarboczokat toldanak szintén jókora nagyságu egyenes fából. Ezen

rendes és pót árboczokon vannak aztán ama rúdak, melyekre kötelek által a vitorlákat szokták erősíteni s e kemény vásznakból álló vitorlákat a kedvező szél kiduzzasztva, könnyen haladhat a megterhelt hajó is. Ha a vitorlákat ügyesen tudják kezelni, csaknem minden szelet föl lehet használni a hajó hajtására.

Korunk hajósainak az említett erömütáni eszközökön, mint: árboczok-, vitorlák-, kormányrudak- s lapátok-, köteleken sat. kívül még számtalan tudományos műszerek állnak rendelkezésükre, pl. az iránytű (kompász), időmérő (chronometer), sextansok (egy körnek hatoda), lógok, vízi térképek, a tengeri folyók folyását és a szelek utját mutató mappák sat. sat.

Igen fontosak a hajózásra nézve a tengeri folyók és az egészen szabályos irányban fuvó passzát szelek. Maury amerikai tengerész-tiszt ezeknek sajátosságát és törvényeit a legpontosabban meghatározta s utjuk irányát térképeken jelölte ki, melyeknek segítségével egyfelől a tengeri ut irányát lehet rövidíteni, más részt időt és pénzt megtakarítani. És így Maury adatai által a tengeri utak annyira ösmeretesekek, hogy bármely irányban a legpontosabban lehet haladni. Csak egy példát hozok fel: Maury tervét pontosan követve egy vitorlás hajó Angliából Ámérikáig 30—35 nap alatt érkezik, visszafelé pedig 18—25 nap alatt teheti meg utját, míg régebben 10 nappal többet kellett mindkét szeri utra fordítani.

A levegő folyása, vagy is a szelek egy felől a föld felszínén levő mérsékletváltozásnak — mely legin-

kább a napnak a földre való befolyásán és a föld különböző helyi minőségén alapszik — másfelől a földnek saját maga körüli forgásának köszönik létüket és különféle sajátságait. Egy szélmappa olyan elkülönített tájakat mutat fel nekünk, melyeken belül főleg határozott irányu légrölyások vagy szabályos szélesendek uralkodnak.

Egy tengeri térkép viszont nemcsak a vizek földrajzi helyzetét mutatja a hajósnak, hanem minden biztos vagy veszélyes utat a legpontosabban kijelöl.

Továbbá azon műszer által, mely arról, hogy egy körnek hatodát teszi, sextansnak nevezetik, a hajós a csillagok helyzetét tudja kiszámítani. A lóg segítségével pedig hajó sebességét és a chronometer által végre az időt határozhatja meg.

Ezekon kívül még megemlítendő a következő eszközök, melyek szintén természettani törvényeken alapulnak: 1) A beszélőcső által a hajóskapitány még a legiszonyubb viharban is értésül adhatja parancsait a matrózoknak s hasonlólag a szembe jövő hajóval a közlekedést eszközli. 2) A távesővel a hajó célpontokat szemelhet ki sat. 3) A világító torony egyfelől figyelmeztet a veszélyre, másfelől a biztos kikötőbe vezet.

Ezen segédeszközök rövid felsorolása után foglalkozunk az iránytűvel (kompász) kissé hosszabban.

(Folytatása következik.)

képpen megkivánt. Most e helyi, climaticus, életmódbeli sajátságos és specificus székely és ősi intézmények mellőzésével, a nyugati országoktól átvett intézmények rájuk is alkalmazva vannak közigazgatásban, törvénykezésben, birtoklásban és örökösödésben szóval: polgári életök minden ágazatában.

Ezek a nemzetet egy egészen más jogi és polgári életkörbe áthelyező intézkedések a székelyek keblében általános aggodalomra adnak okot, féltik nemzetiségüket, fiaikat és örökségeiket, kételkednek a jövőben, visszaálmadoznak a multakra: régi intézményeik mellett ezer évig éltek e földön, vajjon mint lesz az ujjakkal állapotjuk? — kérdezik uton utfelén egymástól. Az új intézményeket megkedveltetni a tisztviselők és birák dolga lenne, de erre idő kell, bölcsesség és a kedélyek nyugodtsága; erre a tisztviselők és pártok ritkán gondolnak s nem igen munkálkodnak.

A székely népnek politikai gondolkodását helyes irányban téríteni, a pártok küzdelmi terét és célját rectificálni, csak a nemzet történetének pragmaticus alapokon megírása lenne képes. . .

Vajha figyelemre lenne méltatva szavam, a ki mellék érdekek nélkül, egyedül a nemzeti és magyar államügy érdekétől lelkesítve tévém papírra e néhány gondolatot.

Egyuttal harmadik nyilvános közlemény gyanánt ide jegyzem a székely pálya díj-alap mai napig való gyarapodását: mult szombatn takarékpénztárba tettem 245 frt. 86 krt., ez a be nem fizetett ígéretekkel tesz 304 frt. 94 krt., azután az „Erdély“ szerkesztősége beküldött egy 10 francos aranyat, Német László Déváról 1 aranyat, Simén Domokos 1 frt., Lónhárt Ferencz 10 frt., Végh Sámuel 15 frt., Szász Béla 3 frt., Dr. Maizner János 5 frt., Szász Gyula egy 20 francos aranyat, Popini Nándor 3 frt.; Láposi Márton 1 frt.; Müller Dániel 2 frt., Szász Gerő egy aranyat, Szász Domokos egy aranyat, Stein János 5 frt., Wagner Frigyes 1 aranyat, Berde Áron 10 frt., Zsombori János 2 frt., Bányai Károly 1 frt. A cs. kir. arany mai börzei értéke 5 frt. 18 kr., kipótolvá, a 10 francos aranyat 4 frt. 33 kr. a 20 francost 8 frt. 65 kr. börzei értékbe számítva: takarékpénztárba tettem 75 frt. 70 krt., fizetetlen maradt az újabb gyűjtésből 31 frt. és így ma az előlirt czéjra kamatoz 321 frt. 56 kr., a közelebbi közléskor fizetetlen maradt 59 forint 8 krajczárhoz adva a most fizetett 31 frt.-hoz a mindkét hátralékhoz e betételeket csatolva, ma a székely pályadíj-alap tesz: 411 forintot 64 krajczárt o. é.

Kolozsvártt, január 31-én 1873.

JAKAB ELEK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése január 29-én.

Simonffy Kálmán mutogatta, mint lehetne az egyes miniszteriumok költségvetésén tetemesebb összegeket megtakarítani. Őt követte Tisza Kálmán ki polemizált a Kerkapoly, Szlávay és leginkább Lónyay által mondottakkal, kitérve azokra is, melyeket Gorove adott volt elő helyzetünk rózsás színben festése végett. Utána Kerkapoly pénzügyminiszter állott fel, alkalmat véve Tisza Kálmán egy mondatától arra, hogy hiteltünk érdekében áldozatkészségre szólítsa fel a nemzetet, egyuttal az adókra vonatkozó több törvényjavaslatot mutatván be. Ezeknek egyike a házadóról, a másodika és harmadika a személyes kereseti és jövedelmi adóról, a negyedik a bélyeg- és illetékekről, az 5-ik a Duna hajótársulat jövedelmi adójának miként leendő megosztásáról a monarchia két állama közt, a hatodik ugyanazon gőzhajózási társulatot illető kamatbiztosítási kötelezettség megszüntetéséről és végre az utolsó a legközelebb tartott delegatiók által 72-ik évre megszavazott póthiteleknek e törvényhozás által szintén felvételéről.

Báró Baldácsy Antal külön határozati javaslatot nyújtott be egy országos küldöttség választása iránt, mely pénzügyeink rendbehozását ismerné feladatának. Következett Lázár Ádám és Kállay Ákos a kik a Helfy Ignác által benyújtott határozati javaslatot röviden támogatták, mire Csanády Sándor törekedett fejtegetni, hogy pénzügyi bajainknak is fő kuforrása a közösügyekben keresendő, a miért is azok mielőbb eltörlelendők. Mint-hogy pedig a jelen kormány ezen közösügyes alapon áll, s különben is rosszul gazdálkodott, annál fogva annak kezére semmi költséget nem akar megszavazni.

Madarász József az ülés vége felé kezdett csak szólani.

A képviselőház ülése január 30-án.

Az általános budgetvita ma befejeztett. A mai ülésben Madarász felszólalása adott elnöki rendreutastásra okot. Madarász ugyanis a közérkölcstelenség nyilvánulásának nevezte azt, hogy a jobboldal helyeselte

a miniszter-elnök azon szavait, melyekben Szlávay az Ausztriával kötött kapocs fenntartását hangsúlyozta. — Péchy Tamásnak kifogása volt a rendreutastás ellen; Somssich helyeselte s a jobboldal hozzájárult e helyesléshez.

Tisza Kálmán tegnapi beszéde személyes felszólalást idézett elő. Gróf Lónyay Menyhért helyreigazította Tisza több állítását, mit megint Tisza rectificált, egyik felszólalásnak sincs kiválóbb érdeke.

A képviselőház ülése január 31-én.

A költségvetés feletti általános vita ma véget ért, miután Helfy Ignác és Széll Kálmán zárbeszégeiket megtartották.

Az első, a 48-as párt nevében benyújtott határozati javaslatát védte. Széll Kálmán megerősíteni igyekezett a Madarász, Csávolszky, Horn, Ghyczy és Lónyay képviselők által tett ellenvetéseket.

A tárgyalás belevén fejezve, a 48-as párt kívánatára névszerinti szavazás következett, melynek eredménye a költségvetésre vagyis igennel szavazott 317, a költségvetés ellen szavazott 33. Távol volt 83.

A képviselőház ülése február 1-én.

A kérvényi bizottság jelentésének tárgyalása után, mely az ülés legnagyobb részét igénybe vette, a Baja és Hódmező-Vásárhely városok törvényhatósági joggal való felruházásáról szóló törvényjavaslat vétetett tárgyalás alá. A központi bizottság a törvényjavaslatot elfogadásra ajánlotta, míg a harmadik osztály különvéleményében a törvényjavaslat elvetését indítványozta. A szőlők sorát Csengeri Antal nyitotta meg s tüzetesen tárgyalván a kérdést, a törvényjavaslat elvetése mellett szavazott. Ugyanily értelemben nyilatkozott Zsedényi s Eötvös; míg más oldalról Tisza Kálmán, Györfy Gyula, Majoros István, Vidliczkai József és Pulszky Ferencz a törvényjavaslatot pártolták. A vita általában véve magas színvonalon folyt s a törvényjavaslat elfogadásával végződött.

V i d é k.

Községi forradalom.

Barátos 1873 január 26-án.

Folyó év január 16-ik napján estvéli 8 órakor a helyszínelési iroda kapuja előtt támadást tett községünk két előjáró tagja, a bíró és a jegyző egyszersinind adószedő, az irodából kilépő helyszínelő b. Márkant Ferencz és földbirtokos tkts. Szonda László urak ellen, a kik közül az első késsel a kezén megsebesítették, a másikat a földre levertek, s ki tudja mi történik, ha mentségökre emberek nem futnak össze. Az érdekelték feljelentették az ügyet az illető járási szolgabíró urhoz azonnal, de ennek nem volt semmi eredménye. E hallgatás még nagyobb bátorságot szült a támadókban; naponta dugkoreszmában dorbezsolván ez esemény után hat nappal estvéli 7 órakor rendőrbiztosunk felkérte bíró és jegyző urakat őrzárók által, hogy ne üssenek olyan nagy zajt, de nem hogy csendesedtek volna, sőt kirohantak a koreszmából a rendőrbiztos megtámadandók, nem találván őt az utcákon, berohantak a Frider Mózes boltjába, a hol a nyilvántartót megtámadták. Rárohant a jegyző bíróval, de a nyilvántartó védte magát, mialatt a rendőrbiztos megérkezett két csendőrrel, kik szerencsére községünkbe érkeztek. Így a küzdelmet megakadályozva, szétoszlata az oda tolt népet és a támadókat, a mi nem kis bajba került. A támadók látszólag oszlottak ugyan, de összevonva magokat, az utca szegleteken leskelődtek. Egy fél óra mulva a szétoszlás után a kisbíró után rohantak, és ez futásban kereste a szabadulást, mire találkozik a patrollirozó csendőrökkel. Ezek keresni kezdék a támadókat, a kik közül rátaláltak csakhamar a tisztelt jegyző urra, a kisbíró pedig nem érezvén magát biztosítva, ismét futni kezdett, és ezalatt a csendőrök a jegyzőt szabadon bocsátották.

Ez utóbbi tény is bejelentetett a szolgabíró urhoz, mire idézetet kaptak a támadók úgy mint a támadottak. Megjelenve a felek, békekisérletet tett a szolgabíró ur, mi nem sikerülvén, jegyzőkönyv vétetett fel, és szabadon bocsátva uralkodnak még ma is, bíró és jegyző urak. —

Községünkben nagy mértékben uralkodik a félsz, annyira, hogy zárt ajtók, kapuk, bevont ablakokra találunk mindenhol, és az emberek nem mernek egyenként járni.

Egy községi birtokos.

Külföld.

(Andrássy gróf és a romániai zsidók.) Jay ur az amerikai unió bécsi követe a washingtoni kormányhoz intézett sürgönyében jelentést tett azon értekezletről, mely közte s a közös külügyminiszter közt a romániai zsidók ügyében végbement. A jelentés ide vonatkozó része így hangzik: Andrássy gróf arról értesített engem, hogy egyetértésben a többi hatalmakkal, a zsidók iránti bánásmód ügyében collectiv-jegyzék küldetett a román kormányhoz. Ilyen nézetnyilvánítás akár Európából, akár Amerikából jöjjön, a legillőbbnek látszik s kétségekívül befolyással lesz. Ellenben a kormány mostani helyzetével, az egymás ellen küzdő pártok magatartásával s a nép elöitéletével szemben a külföldi intervenció kérdése fölötté kényes ügy. Románia fejedelme a mellett van, hogy a zsidók védelemben részesüljenek; de kormányának minden ideirányuló fáradozását az intervenció inkább akadályozná, mint előmozdítaná. E lépés az ellenzéknek új erőket adna s neki a jelszót nyujtaná, hogy a kormányt idegen befolyás vezeti járszalagon s ennek folytán nem érdemes a nép bizalmára. Mig a kormány állítólag a zsidók védelmezésén fáradoznék, ezek még nagyobb sérelmeket fognának szenvedni és pedig mint indirect okozói a nemzet ügyeibe való idegen beavatkozásnak. Az ország némely részeiben a zsidók iránt az előitélet oly hatalmas, hogy az esküdtszékek a bántalmak elkövetőit a legtüzetesbb bebizonyítás dacára sem akarják elítélni; ha a bünösöket ily módon ignorálják, a kormány képtelen büntetni. A kormánynak szándékában áll legjobb tehetsége szerint jogosan és méltányosan banni a zsidókkal, s minthogy Romániában azon eszme kezd terjedni, hogy a mivel világ figyelmé fölkeltetett, s hogy a zsidók bántalmazásának minden ismétlődése megbotránkozást kelt, s a külfölddel nehézségekre vezet, van ok reményleni, hogy ily események többé nem ismétlődnek, s hogy a zsidók helyzetének fokkonkénti javulása fog bekövetkezni.“

Az osztrák választási reform barátai nem szünek meg a kormányt a javaslat mielőbbi betérésztésére ösztönözni. Hír szerint az ő felsége jóváhagyását kinyert javaslatok február 2-ikán terjesztettek a ház elé. A választási reform ellenségei is nagy tevékenységet fejtenek ki s Csehországban a petitióknak egész özöne indult meg. A cseh lapok felhívást intéznek Prága lakosaihoz, hogy — miután a szerkesztőségek, clubbok és boltok nyilvános helyekül tekintetnek: magán házakban írják alá az ő felsége elé terjesztendő petitiókat, a gyűjtött aláírásokat küldjék be a szerkesztőségekhez; elég hozzá egy iv papiros csatlakozási nyilatkozattal ellátva. Február 2-án már 3 meeting van bejelentve. A „Deutsche Zeitung“ megjegyzi, hogy e meetingek aligha fognak simán lefolyni. Ő felsége Beleredi gr. fölött, ki neki a választási reform ellen petitiót adott át — roszalását fejezte ki.

Bécsben a pénzügyi bizottság az albizottságnak a hivatalnokok fizetésére vonatkozó indítványait tárgyalá. A miniszterelnök és a pénzügyminiszter a kormányi előterjesztés mellett emeltek szót, mely szerint a rang megállapítása rendelet útján lenne eszközzendő.

Németország londoni gyárosoknál két millió új fegyvert rendelt meg, melyek rendszere titokban tartatik.

A német biordalmi parlament márczius 9-ére fog összehívatni. Minthogy több, mint valószínű, hogy a porosz országgyűlés, bár mennyire erőlteti is magát, a reá várakozó sürgös teendőket amaz ideig elvégezni nem fogja, a porosz és a német törvényhozás egyszerre fognak ülésezni, mi azon képviselőkre, kik mindkettőnek tagjai, nem valami kellemes lesz.

Poroszországban az egyház-politikai törvényjavaslatok nagy mérvü mozgalmat keltettek, mely nem csak a cath., de az evang. egyh. által is támogatatik és szittatik.

A porosz képviselőház huszonegyes bizottsága nagy tevékenységet fejt ki az egyházpolitikai törvényjavaslatok tárgyalásában s mindenekelőtt a papság kiképzésére és alkalmazására vonatkozó javaslat nagy részét intézte el, egészen a kormány által előterjesztett irány értelmében.

A svéd király az országgyűlést hosszú tronbeszéddel nyitotta meg. Az ország viszonyai a külfölddel kedvezőknek jeleztenek. Hangsúlyozva és kilátásba helyezve van az egyesült három skandináv ország közös pénzügyi rendszere újjászervezése, valamint a védelmi rendszer egy a tengeren, mint a szárazföldön.

A svéd országgyűlésen az 1874-iki budget már előterjesztetett. E szerint a bevételek 52.755.000, a kiadások 61.770.140 tallérra előirányozták.

A spanyol királyné hercegezt szült.

A francia kormány a hadügyet nagy gondal fejleszté. Az Avon melletti táboron továbbá a chalon-sin kívül Marseilles és Lyon közelében még két terjedelmes tábor szerveznek. A hadügyminiszter az iránt is intézkedéseket tesz, hogy Franciaországnak a jövő april hóban négy, egyenként legalább 100—100,000 emberből álló hadserege legyen.

A bonapartisták közt a bomladozás jelei mutatkoznak.

A Napoleon herceg kiutasítására vonatkozó törvényszéki tárgyaláson kijelenté a belügyminiszter, hogy az egész felelősséget magára vállalja.

St. Denisben 25-én gyászmisének kellett volna tartatni, azonban ellenparancs adatott ki.

Bazaine tábornagnak új védője akadt Mantuffel porosz tábornok személyében, ki f. hó 19-én a Metznl esettek emlékére állított szobor felszentelése alkalmából beszédet tartott, melyben a többi közt ezeket mondá: Azt hiszem, előbb-utóbb a történelem Bazainenek és vitéz hadseregének is igazságot fog szolgáltatni konstatálván, hogy a Frigyes Károly herceg általi ostromzárólsának továbbra ellen nem állhatott. Mi Bazaine-t tábornokait és hadseregét mindig velünk egyrangúknak tekintettük. — Hire jár, miszerint Frigyes Károly is személyesen fog Versaillesben megjelenni Bazaine mellett tanuvallomást tenni. A vádlott érdekében talán jobb lett volna a német hadvezéreknek fel nem szólalni, mert dicséretük még gyanusabbá fogja tenni Bazaine-t a közvélemény előtt.

A román senatus III. Napoleon halálának alkalmából a következő feliratot intézte Chislehurstbe: „A hála, melyet a románok éreznek istenben boldogult III. Napoleon támogatásáért, melyet ő tanusított, midőn megragadta a kezdeményezést, hogy a románok a fejedelemségek egyesülését elérjék, s a román trónra királyi vérből származó, örökösödési joggal felruházott fejedelmet lassan lépni, örök s minden román szívbe mélyen vésve lesz. Az államtanács tehát az ország nevében jelenik meg, s mély fájdalommal ad kifejezést a felséges császár elvesztése miatt, ki annyi jótéteménnyel árasztotta el Romániát. — Az államtanács elnöke megbizatik, hogy a tanács ezen határozatáról császárné ő felségét és fiát értesítse.“

Bukarestben az új egyházi törvény szerint, melynek értelmében a kamara mindkét háza szavaz, január 30-án ment végbe 3 püspök választása.

Angliában a parlamenti ülészek február 6-án veszi kezdetét. A múlt évben az Alabama-kérdés, most pedig a közép-ázsiai ügy fogja a politikusok figyelmét a belügyektől elfordítani.

Grant juniusból Thierst Párisban meg fogja látogatni s a két köztársaság elnöke együtt utaznék a bécsi világkiállítás meglátogatására. Utközben Thiers találkozónk Bismarckkal, hogy a még Franciaországban lévő német katonaság távozását illetőleg végmegállapodásra jussanak.

Washingtonban a nemzeti színház leégett. Az Oregon vidéki indiánok zavargása folyvást tart, sok család az öldökléstől félve menekül, pótcsapatok küldettek a hely színére.

Lunalipo, az egyesült államok barátja, plebiscittel a Sandwich szigetek királyává választatott, s megerősítése bizonyosnak tartatik.

A Laurionügy nagyon komoly válsággal fenyeget. A görög kormány, a mint most már bizonyosnak látszik, ez ügy elintézését az új kamra egybejöttéig akarta elhalasztani. Olasz- és Franciaország kívánatára a Laurionügy tisztába hozatalára Ausztria vállalkozott, de miután ez nem vezetett eredményre, most csak két eshetőség következhetik be: vagy kabinetváltozás, vagy a diplomatiái képviselők visszahívása.

A solothurni egyházmegyei értekezlet elfogadta a baseli püspöknek hivatalából való kitételét.

Simon közoktatási miniszternek sikerült tantervét az erős ultramontán párt ellenében a nemzetgyűlésben keresztül vinni. Eszerint jövőre a hetedik és nyolcadik osztályok felmentetnének a latin és görög nyelvek tanulásától, hogy így már kezdettől fogva annál erősebben vétessék az élőnyelvek tanítása, több idő maradjon az olvasásra, több alkalom a testgyakorlatokra és a test szabályos kifejlésére.

V e g y e s.

(A király) Szláv miniszterelnöknek a titkos taucosai méltóságot adományozta; továbbá helybenhagyta a bukovinai és dalmátiai egyház metropolitai rangra emelését s Hackmann Jenő bukovinai püspököt Bukovina és Dalmátia görög keleti érsekévé nevezte ki.

(Ausztria-Magyarország) és Poroszország között

tárgyalások folynak fontos levéltárak kicserélése iránt, és legközelebb be fognak fejeztetni.

(Fogarás-vidék) főispánja, a „Magyar Ujság“ szerént, miután a megye központi bizottmányt választani nem akart, s a belügyminiszter ennek folytán a főispánt hatalmazta fel annak megalakítására, nemcsak központi bizottmányt, hanem ráadásul az összeíró küldöttséget, a választási elnököt és jegyzőt, sőt a bizalmi férfiakat is kinevezte. Hát ugyan már miért nem nevezte ki a képviselőt is?

(Az ideai költségvetés) általános tárgyalása jan. 18-án kezdődött s véget ért jan. 31-én. A tárgyalásnál szóltak 40-en, a jobboldal részéről 14-en s az előadó, az ellenzék részéről 23-an. Miniszter beszélt kettő. Kétszer szóltak hármán. Két képviselő beszédét a következő ülésben folytatta. A 12 nap alatt mondott beszédek 36 órát és 55 perczet vettek igénybe. A leg hosszabb beszéd tartott 2 óráig, a legrövidebb 3 perczig. Az általános tárgyalásban a szász és horvát képviselők nem vettek részt.

(Egy biztosító társulatnál) valaki életjáradékát, melyet évnegyedenként fizetnek ki, miután egy évnegyedre nem vette föl, egyszerre kettőre akarván fölvenni, e végett a megkivántató bizonyítványt, hogy t. i. életben van, előmutatta. Azonban a pénztárnok az előbbi évnegyedre járó díjat megtagadta, míg csak az illető be nem bizonyítja, hogy akkor is életben volt.

(Bécsben) a napokban hivatalnok-gyűlés volt, melyben hatezer tisztviselő vett részt. — A világkiállításra Sándor orosz czár is Bécsbe megy. — A király sajátkezűleg irt levélben hívta meg az orosz, porosz, olasz, szász és württembergi fejedelmeket, úgy a francia köztársaság és az egyesült államok elnökeit a bécsi világkiállításra. — Mult évben Ausztriában 151 különböző részvénytársulat keletkezett, 860.018.2000 forint alap-tökével.

(Az orosz hadseregeél) a pálinkaivast meg fogják tiltani.

(Udvarhelyszékről) jelentik, hogy a képviselő választásnak vége van, s Bartha Miklós ellenzéki jelölt mintegy 4000 szavazattal megválasztatott.

(A hadsereg) nyugdíjazására vonatkozó törvény már megnyerte a legfelsőbb szentesítést s legközelebb elő fog terjesztetni a delegatiók ülésében. E törvény sokkal kedvezőbb az eddig érvényben állónál. Eddig ugyanis 200 frt. volt az alap a nyugdíjaztatásnál, míg az új törvény szerint 300 frt. vétetik fel alapul, s ez tíz évi szolgálat után fokozatosan emelteni fog. — A legénység ellátása tekintetében is javítások vannak kilátásban.

(Megható példa.) Tolnamegye Tengőd községében a felnöttek oktatására jelentkezők közt volt egy 65 éves öreg, ki most két éve tanult meg olvasni, most pedig az írás mesterségét akarja elsajátítani.

(Szamosújvár) szab. királyi város történetének megírására 100 db arany pályadíj volt kitűzve. A pályázat határideje 1872. decz. 31-kén lejárván, addig csak egy pályamunka érkezett be, mely megbirálás végett egy öttagú bizottságnak adatott át.

(A püspöki conferentiák) bevégeződtek és Simor hgprimás Esztergomba visszautazott.

(B. Eötvös) emlékszóba) javára a magyar földhitelezetnél beérkezett gyűjtések 40.093 frt. 98kr. eredményeztek.

(Szász Domokos) külön füzetben is kiadta a protestans egyet mult évi közgyűlésén tartott előadását következő czim alatt: A confessiók kérdése, főtökintettel az ugynevezett apostoli hitformára.

(Pudley James) angol időjós jövendölése szerint az 1873. év a jelen század legaldottabb esztendeje lesz. Bor, buza nagy bőségben terem, több mint 1834-ben. Látszólag alaposan kimutatja, hogy a mult november és december hónapokban dühöngött egyenlítői viharok végkép elűzték a telet a kontinensről, s hogy február hó végével virágozni fognak a fák s többé nem lesz fagyunk.

(Magyar hirlap statistika.) A „V. U.“ a következő magyar hirlap statistikai adatokat közli: 1850. elején 9 lap adatott ki magyar nyelven, 1854-ben 20 magyar hirlap és folyóirat jelent meg magyar nyelven. 1861. elején 52. 1862 elején 65. 1863 elején 80. 1864 elején 70. 1865 elején 75. 1866 elején 81. 1867 elején 80. 1868 elején 140. 1869 elején 163. 1870 elején 146. 1871 elején 164. 1872 elején 198. 1873 elején pedig összesen 201 hirlap és folyóirat jelent meg magyar nyelven.

(A telepítvényi) törvényjavaslatra nézve a felsőház jogtügyi bizottsága s az igazságminiszter között teljes meg egyezés jött létre. Az örökös, a kincstári és a székelvöldi telepítvényekre nézve a képv. ház által elfogadott szerkezetben megnyugodtak a főrendek. Azon

telepítvényesekre nézve azonban, kiknek szerződésük határozott időre szól, fenhagyatott a földesur és telepítvényesek közt szabad egyezkedés, melynek sikertelensége esetén azon telepítvényesek, kik beruházásaik kifizetésével helyükből kimozdítottak, a kincstár birtokon fognak, ha kívánják, letelepítettetni. E módozatot a minisztertanács megállapodása után ő felsége is elfogadta. Hogy ehhez a ház is hozzá fog járulni: az az előzmények után teljesen bizonyos. Az ügy ekként lett eldöntése nagyban érdeklí pénzügyi helyzetünket is, miután maguk a kincstári telepítvények közel 15 millió forint értéket képviselnek, s ehhez most még a törvényjavaslat elfogadása után az új telepítvények járulnak. Egy ilyen öszvegü váltásági kötvényt az állam ma különösen igen jól hasznosíthat.

(Táborszky és Parsell) zenemű kiadásában megjelent: „27-ik Magyar ábránd“. 1. Beh szomorú ez az élet stb. 2. Beh sok falut, beh sok várost stb. 3. Nézz rózsám a szemembe — népdalok felett szerző Székely Imre. Ára 1 frt. 50 kr.; tóábbá: „A vándor álma“, Brinley Richárdtól, ára 50 kr.

M e g h i v á s

a helybeli kereskedelmi ifjuság egylete által folyó évi február hó 22-én a „Nr. I“ czimű vendéglő táncztermében adandó bálra.

Belépti-díj személyenkint 1 frt. 50 kr. o. é.

Mint hogy ezen bálnak tiszta jövedelme kezdeményező alaptökéjeül szolgál egy egyletnek, mely a kereskedelmi ifjuság korszerű kiképezése végett alapítandó: kéretnek t. cz. pártolóink számos részvételekkel szerencsétleni.

A rendező bizottmány.

Jegyek előre kaphatók László M. & L., Gyertyánffy János és fia, Malcher s Wächter uraknál; estve a pénztárnál. Számozott karzatjegyek à 2 frt. Gyertyánffy János és fia uraknál kaphatók.

Helyi különfélelek.

Carneval. A brassói farsangról eddig ezeket tudjuk: A redoute termében tartott és tartandó táncmulatságok: minden vasárnap a hirhedt redoute, minden szerdán álarczos bál; ezeken kívül szombatokon tánczestély, február 1-én bál a városi szegények javára, febr. 4-én a román nőegylet bálja, febr. 8-án a szász casino bálja, febr. 15-én álarczos gyermekbál, febr. 18-án ág. hitv. nőegylet bálja, febr. 24-én utolsó álarczos bál, és febr. 25-én művészbál.

A Nr. 1 termeiben pedig: Január 11-dikén bál a r. k. gymnasium javára; 18-án az óbrassóbeli hegyi iskola javára; 25-én a bolonyai iskola javára; 26-án magyar casino bálja; 30-án a r. k. felgymnasiumi tanulók tánczestélye; Febr. 1-én reformatus iskola javára; febr. 2-án álarczos gyermekbál jutalmakkal; febr. 8-án tornaegylet bálja; febr. 9-én általános társasbál; 15-én k. nőegylet bálja; 22 kereskedő segédek egyleti bálja; febr. 25-én álarczos gyermekbál.

Kiegészítésül a helybeli rom. kath. főgymnasium tanuló által mult hó 30-án rendezett tánczvizalomról a „Kr. Z.“ 17-ik számában közzétett tudósításhoz megjegyezzük, hogy a helyorség parancsnoka ezredes méltóságos Dopler Bernát ur ezen mulatságot szerencsétette betegsége utáni első nyilvános megjelenése által, ugyszintén helybeli rom. kath. esperes, apát méltóságos és főtisztelendő Möller Ede ur is itt mutatkozott az idén először nyilvánosan. A dalok sikerülte jórészt VIII osztályos tanuló Sorbán Györgynek köszönhető, ki fáradhatlan buzgalommal működik e tanodán az énekedv és jártasság fejlesztésében.

† Klement József itteni szinagzatonak temetésén voltunk f. hó 1-jén. A közkedveltségü, sokoldaluan mivel színész lelépett az élet szinpadjáról olyan sülyesz-töbe, honnan nem létezik kihívás. Viszontagságteljes szini körülményeink közt sokat kellett küzdenie a boldogultnak, igazgatói erélye és valóban művészi játéka mellett is. Összes vállalatait fia, Klement Robert, veszi át. Koronázza siker szép de fárodtságos törekvéseit!

Közgazdaság.

Mi lesz gyermekeinkből Rikán belől?

(Folytatás.)

A lovat különösen szeretem. Egy pár szép kanczám mindig volt. Császári csödürekkkel hágtam ki: lett is csikó tölök.

De a közös ménesben öszire úgy elgyengültek, hogy

egész téli költséges tartás mellett se tudtam kellő erőre hozni.

Csikóim egész nyáron át szemem előtt 24 óráig se voltak. Jól nem tarthattam, bármi kevés zabot nekik nem adhattam, nem tisztogathattam, nem szelidíthettem, testi növések egészen a természetre volt bízva, s így az első növényi évben megcsökkenvén: soha sem volt oly értékes csikóm, mint azoknak, kiknek modjuk volt nyáron is istálón tartani.

Mi legsajnosabb! a közös ménesből a jobb kinézésű herélt csikómból — nem egyet loptak el, vagy lopottak. Két éves kanca csikómat a közös ménesbe járn szokott két éves idomtalan csüdör csikók meghágták.

Ezeket így tapasztalva: felhagytam a lótenyésztéssel. Szép pár kanczám eladtam, s vettem helyettük nem sokat érő heréltket.

Most ezekkel, és két ökrömmel dolgozom.

Teleneim szaporodásaival se voltam szerencsésebb. A tehén a csordából éhen jött haza. Tejet tőle nem kaptam, még a borju sem lakott jól. A borjunak egész nap enni nem adhattam, mivel nem volt száraz vagy zöld takarmányom. Egész napi bögését hogy ne halljam, az istálló ablakait is szalma dugaszsal bedugtam. Így kinlódta édes gyermekeim a borju-neveléssel is.

Azonban még azon csapás is ért, hogy a közös csordába idegen marhák által becsempészni szokott marhavész két versen fosztott meg több évi szaporodásaimtól. Annyit mondhatok néktek, hogy feleségemnek több haszna volt a csibe nevelés, mint nekem a csikó vagy borju nevelésből.

Mi volt mindezeknek az oka? tagosítás nem léte. Házi állataim nem szaporíthattam, nyárba istálón nem tarthattam, trágyám nem levén: földjeim nem trágyázhattam s így földmivelésből se volt jövedelmem.

Szántottam két lovam, két ökrömmel minden évben. Az őszi határba őszt, a tavasziba tavaszt — mindig vettem; az ugart is évenként háromszor szántottam. Költség, fáradság volt elég — haszon semmi.

A mi leginkább boszantott: ritka év volt az, melyben kenyérnek való gabonám egy részét pénzen ne kellett volna vetnem.

Ezeket mind a tagosítás nem létének köszönhetem. A mellett hogy tagosítás nem léte miatt, marhát nem szaporíthattam, bőven nem trágyázhattam, kielégítő termést egész évi fáradozásom után nem kaptam: nagyon boszantott az, hogy a három határba elszorva levő földeim munkássainak, valahányszor ételt kellett küldeni napjába háromszor — sokszor 3—4 felé is: jó édes anyátok engem is jól tartott naponként galuskákkal, mintha nem jól laktam volna én az ide s tova járással elveszni szokott idővel.

Még ennél is nagyobb boszuság volt az, hogy sokszor oly gabonanemet kellett vetnem egy vagy más földemre, mely épen ellenkezett földem természetével.

Egy évben, az ugynevezett „agyagos“-ban volt a tavaszi határ. Feleségemtől sokat szenvedtem azért, hogy gazda létemre nem tudok borsót termeszteni. Száját bedugni kívánván, az „agyagos“-ba volt darabocská földembe vettem a borsót, ámbár a tapasztalásból tudtam, hogy az agyagos földnél jobb fővő borsót terem a porondos föld. Azonban, porondos földeim ugarba esvén, oda nem

vettem, vettem tehát az „agyagos“-ba. Lett is ott borsó, de oly kemény börtü, hogy ha az ólt vizét fel főzted volna egy kupa borsóval, még se főtt meg tökéletesen.

Mig ez a borsó el nem fogyott, mindig féltem a hétfői naptól, ekkor rendszeren borsót főzött feleségem. Hányszor nem monda, mikor asztra nagy cserép falba feltette: ott van la, egye meg kend a borsóját „azzal a kopott fogával, ha nem vetette el akkor mikor a komaromi kalendárium mondotta.“

Ez a komaromi kalendárium is sok boszuságot okozott nekem. Szegény édes anyátok ebből többet tanult, mint én a tapasztalásból. Melyik holnapban mit tegyen a gazda: fel voltak ezen kalendáriumba jegyezve, ebből holnaponként csak úgy diktálta feleségem a teendőket.

(Folytatása következik.)

A mételyről.

(Folytatás.)

A husállamányu mételynek, mely minden nagyobb házi állat májában található, két nemét különböztetjük meg: az első az ugynevezett máj kettőslyuk (Dist. hepaticum Abily et mehlis), mely kinőtt állapotban 8—14" hosszúsága, 3—6" szélességű kerekded idomu és előfordul a ló-nemnél, kerdözöknél és a sertésnél; a második nem a lándzsa idomu kettős lyuk (D. lanceolatum mehlis), melynek hossza 2—4" szélessége 1/2—1", a kerdözöknél s főleg a juhoknál ez a nem fordul elő leggyakrabban.

Ezen állatka kifejlődését onnan származtatják, hogy létezik egy tömlő, mely előleges csoportosult lakhelye ezen porontyáknak, ezen tömlő szabadon uszkal posványos, mocsáros vizek felszínén, ezt a vízben élő állatok kicsinységénél fogva felveszik, hol ezen tömlőcske kedvező körülmények közt átalakítatik a valóságos ivadékká — cercariákká — ekkor elhagyják tömlőjüket, egyuttal azon anyát is, hol tovább fejlesztettek, és kibujnak újból a vízbe, természetesen oly helyre, mely alkalmas további fejlődésre, t. i. mocsáros helyekre, hol egy bizonyos ideig növekedve igen virgonczon uszkalnak, elérők újból egy további átalakulási stadiumukat, bebujnak vízi állatka belsejébe, behüvelyezve tartják magokat ottan, s várják a megszabadulást.

Tovább képződésük így képzelendő: ezen apró állatka roppant mennyiségben létezik így elbujva, és az eledel felvévekor eljutnak a gyomorba, hol újból hüvelyeitől megszabadulva, az eledelből készült tapnyával felszívódnak a vérbe s így átadódnak a vérkeringésnek, s a vérszemcsékkel jutnak a májba, hol igen könnyelmesen kezdik magokat érzeni.

Ezen hosszas bonyolódott átalakulásoknál magától érthető, hogy igen-igen sok cercaria nem jöhet tökéletes fejlődésre, mert csak is a kedvező jó körülmény fejleszti a tökéletes szívóféreggé, és még az eledel felvévekor vagy rágás vagy a hüvely fel nem bomolhatása által pusztulásnak van kitéve, — s hogy mégis ezélhoz jut néha, nagy mennyiségének köszönheti, mert nem csak az álló mocsáros vizeknek itala, de nedves mocsáros helyeken nőtt dús füveknek — melyekre azon rovar

vagy csigák rátapadtak — élvezete képes ezen szívóféregket előállítani.

(Folytatása következik.)

A közönség köréből.

Felhívás

a sepsi-szent-györgyi királyi tekintetes ügyészséghez.

A mint már a „Nemerő“ 2. számában is említve volt 1871-ben Ürmösi Mózes István egy ép erős apának hasonlóan ép és egészséges fia sorozás alá jöven, az apának sikerült oda vinni a dolgot, hogy N.-Szebenbe rendeltetett felülvizsgálatás végett.

Shokás levén, hogy az ily felülvizsgálásra rendelteteket mindig egy községi esküdt vezesse elő, a dús-gazdag Mózes Istvánnak sikerült a szolgabírói hivataltól egy rendeletet kieszközölni, melyben világosan meg volt rendelve, hogy Mózes Istvánt senki más, mint épen Nagy József esküdt vezesse elő.

Ezen Nagy Józsefnek véletlenül születése óta egyik karja el levén száradva, ő maga merőben dologképtelen és nyomorék.

Hosszu levén az ut Ürmöstől Szebenig, Mózes István Nagy Józsefet elbolondította, s így történt, hogy szerepet és nevet cserélve a vizsgáló bizottság előtt Nagy József mint megvizsgálandó és Mózes István csak is mint esküdt jelentek meg — a vizsgáló bizottság nem ösmervén a személyeket, s nem tudván a néveserét, a nyomorék és beteges Nagy Józsefet Mózes István név alatt felmentette, okul adván, hogy az egyik karja el van száradva — pedig a valódi Mózes István egy ép és egészséges ember. —

Ezen páratlan neme a csalásnak többször említettet fel, de mind hiában — felkérjük a s.-szent-györgyi törvényszék kir. ügyészét: méltóztassék, mivel ezen tényállást oly világosan hozzuk tudomására, ezen büntény felderítése végett a szükséges vizsgálatot elrendelni.

Ürmös, 1873-ik évi január hó 1-jén.

Többek.

Beesi tőzsde es pénzpek Brassóban feb. 3.

	Pénz.
Osztr. nemzeti adósság ezüstben	73 15
„ „ „ papírban	68 65
1860-ki sorsj. kölcson 100 frt.	103 75
Nemzeti bank részvény	961 —
Hitelintézeti „	334 50
London	109 —
Ezüst	107 75
Napoleon'or	8 66
cs. k. arany	— —
Lira	8 80
Magyar földtcherm.	79 25
Bánati	76 75
Erdélyi	77 25
Porosz taller	1 62
Ikosár	1 63
Rubel	1 62

Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő: Herrmann Antal.

Petroleumot és Ligroinet

legkitünőbb minőségben és legolcsóbb áron

14 2—2

ajánl

LUCKHARDT O.

brassai petroleumdestillatiója (gyár bolonya előtt).

Ugyanott 200 erdélyi veder különösen finom 66-ik és 62-ik bor is eladó.

Sz. 321 p. 1873.

12 3—0

Hirdetmény.

A sepsi-szentgyörgyi kir. törvényszék mint esődbíróság által ezennel közhírré tétetik, miszerint baróthi ruhakereskedő Bágyi Miklós összes bárhol található vagyona fölött, a csödrendtartás 29-ik § alapján, a csödeljárás megnyitattott, s illetőleg perügyelőül ügyvéd Kelemen Lajos, helyettesül ügyvéd Biró Sándor, végre főmeg gondnoknak Baróthi Gáspár Antal kinevezettek.

Mi is azon fölhívással tétetik közhírré, hogy mindazon hitelezők, kiket a csöd alá került vagyonhoz bármi nemű igények illetnének, azokat legfennebb f. 1873 február 28-án d. u. 5 óráig, alólrirt kir. törvényszéknél,

annyal bizonyosabban bejelentésék, minthogy ellenkező esetben, lehető tulajdoni, elsőbbségi vagy zálogjogra nem tekintvén, érdekelt csödtömeg iránt netalán lehetett bárminemű igények elenyészetteknek fognak tekintetni, és a csöd fölött lefolytatandó tárgyalás rendcú figyelembe nem fognak vétetni.

Egyszersmind az ideiglenes tömeg gondnok megerősítése vagy újnak választása — ugy a hitelező választmány megválasztása végett — a határidő f. 1873 február 27-én d. e. 9 órakor alólrirt kir. törvényszéknél kitűzetik, mikor is hitelezők a csöd r. 44-ik §. következményei terhe alatt megjelenni idéztetnek.

A s.-szent-györgyi k. törvényszéknek 2 10—10 1873 január 22-én tartott üléséből.

A Tusnádi fürdőn az országnton fekvő „3 huszárhoz“ czimzett

vendéglő

istállókkal együtt folyó év Szentgyörgy napjától egy egész évre haszonbérbe kiadó. 13 2—3

Kivenni szándékozók értekezhetnek Jontsevit Demeter urral Brassóban, csergepiacz 149. szám alatt.

Eladó butorok.

Több garniturok, divánok, kanapék, székek, politirozott és lakirozott chifonérok, fiokos szekrények, kihuzó asztalok, hajtott és több alaku nád-székek, arany rámás tükörök, olaj festmények sath. a legjutányosabb árért megszerezhetők.

A nagyérdemű közönség számos látogatását kéri

Papp Ferencz,

asztalos, kárpitos és nád-szék-gyártó; butorraktára a klastromkapunál.

2 10—10

Vadászati tilalom

Szunyogszek egész területén.

Vadászjegyek nem adatnak ki.

15 1—2

A bérlők.

ORGONÁK!!!

A nagyérdemű egyház-előljáróságoknak figyelmébe ajánlja alólrirt, hogy **új orgonák** jelen korszak szerinti készítését különféle dispoziókkal, — elvállalja.

Ajánlja a már **ösmert jó műveit** a művészet és zene minden kedvelőinek és megrendeléseknél pontos szolgálatot ígér ólesó árakkal, több évi jót-állás mellett.

Nagy József,

zongora-, harmonium- és orgona-művész.

Saját házában, bolgárszeg 1436. sz. alatt a gőzfürdővel szemben, Brassóban. 14—0